gemeente GENNEP

RAADSINFORMATIEBRIEF

Datum : 5 juli 2022
Zaaknummer : 563314

Aan de raadsleden van de gemeente Gennep

Onderwerp : Regionaal beleids- en uitvoeringprogramma arbeidsmarktregio Noord-Limburg

Beste leden van de raad,

De afgelopen periode zijn de gemeenten in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (Beesel, Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray) druk bezig geweest om het regionale beleidsprogramma laaggeletterdheid 2022 – 2025 en het daar bijbehorende uitvoeringsprogramma op te stellen. In deze raadsinformatiebrief leest u meer over deze ontwikkelingen.

Aanleiding
De gemeenten in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg willen taalachterstanden tegengaan en een significante verbetering in de basisvaardigheden realiseren. In 2019 ondertekenden het kabinet en de VNG de bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020 – 2024.
In juni 2020 heeft VNG deze bestuurlijke afspraken opgezegd omdat men vond dat de voorwaarden die werden gesteld door het Rijk op het gebied van monitoring en kwaliteit zouden leiden tot extra bureaucratie en niet in verhouding stonden tot de beperkte middelen die aan de arbeidsmarktregio's ter beschikking werden gesteld. Nieuwe afspraken zijn in de maak.

De arbeidsmarktregio Noord-Limburg vindt, ondanks dat er nog geen nieuwe afspraken gereed zijn, het noodzakelijk om door te gaan met de aanpak van laaggeletterdheid. De middelen hiervoor zijn toegezegd tot eind 2024. Daarom heeft de regio, net als alle andere arbeidsmarktregio's, een regionaal programma opgesteld.

Context
In Nederland hebben 2,5 miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Noord-Limburg kent een relatief hoog aantal laaggeletterden, ongeveer 27 duizend inwoners beheersen de basisvaardigheden onvoldoende. Dit komt neer op gemiddeld 16% voor de regio, landelijk ligt dit op 12%. Opvallend is dat minimaal 47% van de laaggeletterden en Nederlandse achtergrond heeft. Deze gegevens komen van www.geletterdheidinzicht.nl, waar informatie te vinden is over het aandeel laaggeletterden per gemeente en per arbeidsmarktregio.

Gemeente Gennep
Ellen Hoffmannplein 1, Postbus 9003, 6590 HD Gennep
T (0485) 49 41 41 • **E** gemeente@gennep.nl • www.gennep.nl

Regionale aanpak
In de regio is de afgelopen jaren geïnvesteerd in de aanpak van laaggeletterdheid. Zo zetten we in op Taalhuizen en Taalpunten, werken we samen met partners en wisselen we kennis uit tussen de verschillende gemeenten. Met de regionale aanpak zetten we nog meer in op samenwerking. Met het beleidsprogramma versterken we de regionale aanpak van laaggeletterdheid. Daarbij focussen we ons op de volgende bovenlokale thema's: een gezamenlijke werkgeversbenadering, verbinding maken met de zorg/GGD, monitoring, een gezamenlijke voorlichtingscampagne en deskundigheidsbevordering.

Met het regionale programma zetten we in op het delen van kennis, doen we gezamenlijk ervaring op en kunnen we onze inzet en acties en de daarbij behorende resultaten vergelijken. Op deze manier zorgen we ervoor dat we als regio een nog beter aanbod voor de ontwikkeling van basisvaardigheden kunnen faciliteren.

Dit is vertaald in de volgende visie voor de arbeidsmarktregio Noord-Limburg:
"In de arbeidsmarktregio Noord-Limburg doet iedere inwoner naar eigen vermogen mee. We bieden samen met onze partners ondersteuning aan alle inwoners, van jong tot oud. Deze ondersteuning is laagdrempelig, en dicht bij de inwoner; in de eigen buurt, wijk, (dorps)kern of op het werk.
De aanpak van laaggeletterdheid is gericht op het investeren in de basisvaardigheden en het voorkomen van laaggeletterdheid van alle inwoners waarbij we uitgaan van het beheersen van de lees- en schrijf-, reken- en digitale vaardigheden, zelfredzaamheid en samenredzaamheid."

De visie vertaalt zich naar 6 doelstellingen. Dit zijn de hoofdlijnen voor het regionale beleid voor de komende jaren:

1. Er wordt een monitoringssysteem ingevoerd, dat de inspanningen en ontwikkelingen rondom laaggeletterdheid in de komende jaren inzichtelijk en verantwoordbaar maakt. Vervolgens wordt de beoogde outcome en output gekwantificeerd en gekwalificeerd.
2. We hebben zowel de NT1 als NT2 doelgroep (beter) in beeld en zorgen voor een passend aanbod bij het verbeteren van basisvaardigheden.
3. Om de doelgroep nog beter te bereiken en te ondersteunen, versterken en intensiveren we de samenwerking met organisaties en bedrijven.
4. We faciliteren de Taalakkoorden, Taalhuizen, Taalpunten en werkgevers bij het terugdringen van laaggeletterdheid.
5. Samen met partners werken we eraan dat het thema geletterdheid continu onder de aandacht blijft.
6. We leren in regionaal verband van elkaar om aan geletterdheid te werken.

Uitvoeringsprogramma
Het uitvoeringsprogramma is de concrete onderlegger van het regionale beleidsprogramma. In het programma zijn verschillende acties uitgewerkt die de regio wil ondernemen in het kader

van het regionale beleidsprogramma. Dit programma gaat nader in op de wat, hoe, wanneer en waarmee vraag. Tevens is aandacht voor de governance, oftewel hoe richten we de project- en overlegstructuur in.

Hoe werkt dit uit in Gennep?
In de gemeente Gennep is naar schatting 16 % van de inwoners laaggeletterd. Het gaat dus om ongeveer 2.500 inwoners.

In de doelgroep vallen twee categorieën te onderscheiden: de NT1- en de NT2-groep. De NT1-groep betreft mensen die Nederlands als moedertaal hebben, de NT2-groep betreft mensen die een andere moedertaal hebben.
De mensen uit de NT2-groep komen vaak in beeld bij de gemeente via de Participatiewet en de daaronder vallende Wet Taaleis: er wordt getoetst of het taalniveau voldoende is om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Als blijkt dat het niveau onvoldoende is moet de inwoner zich inspannen om het taalniveau te verbeteren en gaat hij of zij taalonderwijs volgen in het kader van de WEB.

De tweede doelgroep wordt gevormd door de laaggeletterde inwoners met Nederlands als moedertaal. Deze NT1-doelgroep verschilt van de NT2-doelgroep door hun bredere woordenschat en hogere mondelinge taalvaardigheid. Spreken en luisteren is voor deze doelgroep minder een probleem, maar lezen en schrijven daarentegen wel. De NT1-doelgroep is veel lastiger in kaart te brengen en te bereiken dan de NT2-doelgroep. Dit komt omdat het gevoel van schaamte bij deze groep vaak groot is. Bij de NT1-doelgroep gaat het naar schatting om een groep van ongeveer 1.400 inwoners uit de gemeente Gennep. Slechts een klein gedeelte van deze inwoners komt in beeld bij de gemeente.

Een belangrijke doelstelling waar het regionale beleids- en uitvoeringsprogramma zich op richt is het beter bereiken van deze groep. Bijvoorbeeld door lokale partijen in de gemeente, zoals het Taalhuis, beter toe te rusten door het uitwisselen van kennis en methodieken over hoe je de doelgroep beter kan bereiken. Ook wordt, om de doelgroep nog beter te bereiken en te ondersteunen, de samenwerking met organisaties en bedrijven versterkt en geïntensiveerd.

Financiën
De WEB-contactgemeenten krijgen extra middelen voor de aanpak van laaggeletterdheid in de arbeidsmarktregio via de ‘decentralisatie uitkering’; dit is door het rijk toegezegd voor de periode van 2020 tot 2024. Deze middelen komen voort uit de bestuurlijke afspraken met de VNG van september 2019. De extra middelen worden ontvangen door de contactgemeente Venlo en zijn bedoeld voor zowel de regionale samenwerking als ook voor de uitvoering van de aanpak van laaggeletterdheid.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gennep,

De secretaris,

Jacqueline Nijland

De burgemeester,

Hans Teunissen